

rozhodnutí obžalované i intervence obecních funkcionářů a zda manželé F-ovi, přistěhovavši se z jiné obce, opouštěli dosavadní svůj byt, by, nešetříce nákladu, našli byt neb působiště jiné. Rozsudek odvolacího soudu nesrovnává se v uvedených ustanoveních se zákonem, neboť není v subjektivním směru způsobem zákonu odpovídajícím zjištěno, že obžalovaná vědomě využívala mimořádných poměrů válkou vyvolaných a že si byla vědoma zřejmé přemrštěnosti ceny (rozh. sb. n. s. č. 781). Bylo proto vyhověti zmateční stížnosti podle Šu 33 tr. ř. a uznati, jak shora uvedeno.

Čís. 2165.

Předmětem obžaloby jest určitý příběh (účast obžalovaného na určitém příběhu), který podle obžaloby přivodil trestný výsledek (§§ 262, 267 tr. ř.).

Nalézacímu soudu jest přihlížeti ku změnám (doplňkům) skutkového děje, které se vyskytly při hlavním přelíčení a totožnosti děje neporušují.

Dobou, do které trestná účast spadá, jest čin pachatelův určen jen ohledně vedlejší okolnosti, nikoliv však jako takový změněn. Na změnu doby činu při hlavním přelíčení na jevo vyšlou jest vzítí zřetel, aniž by obžalobce musel v tom směru obžalobu doplniti (pozměnit).

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Přečin Šu 11 čís. 2 zákona promlčuje v jednom roce (§ 532 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1925, Zm I 600/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 4. července 1925, jímž byla obžalovaná Barbora W-ová podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro přečin podle Šu 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovanou vinnou podle obžaloby.

Důvody:

Nalézací soud zjistil, že obžalovaná pronesla opětovně před dvěma a více lidmi závadné výroky o presidentu republiky a uznal, že výroky ty zakládají jak objektivně, tak i subjektivně skutkovou podstatu přečinu podle čís. 2 Šu 11 zákona na ochranu republiky. Nicméně obžalovanou sprostil z obžaloby z té příčiny, že čin je promlčen. Soud vyslovil, že není s to na základě výsledků průvodních přesně zjistiti, kdy závadné výroky byly proneseny. Nevzal za prokázáno, že byly proneseny na jaře 1924, totiž v době od března do května, jak bylo žalováno, ale připustil možnost, že se staly již v prosinci 1923. Ohledně této doby schází prý však návrh veřejného obžalobce; toto opomenutí má prý v zápětí, že trestnost výroku z prosince 1923 vzhledem k jednoroční promlčecí lhůtě, plynoucí z ustanovení Šu 29 zákona na ochranu republiky a Šu 532 tr. zák., zanikla. Zmateční stížnosti státního zastupitelství, napadající názor roz-

sudku jako právně mylný, nelze upřít oprávnění. Nepřichází sice v úvahu důvod zmatku čís. 9 c) Šu 281 tr. ř., jehož dovolávatí se lze jen tehdy, když rozsudek prohlašuje trestný čin nesprávně za předmět obžaloby veřejné nebo soukromé, ani důvod čís. 5 Šu 281 tr. ř., ježž uplatňovati lze jen výhradně při vadách týkajících se skutečností, kdežto rozporům rázu právního nelze jím čeliti. Vyneslť nalézací soud sprostřující rozsudek z důvodu promlčení trestného činu, uznáv tak, že jsou tu okolnosti, pro které skutek přestává býti trestným. Jde proto o důvod zmatečnosti čís. 9 b) Šu 281 tr. ř., ježž zmateční stížnost také uplatňuje. Důvod ten je skutečně dán.

Nalézací soud zneuznává podstatu obžaloby a jejího předmětu. Z ustanovení §§ 262 a 267 tr. ř. plyne, že předmětem obžaloby jest určitý příběh, to jest účast obžalovaného na určitém příběhu, který podle náhledu obžaloby přivodil trestný výsledek. V projednávaném případě byly předmětem obžaloby závadné výroky, pronesené obžalovanou v Ch. opětovně před dvěma, pokud se týče před více osobami. Dobou, do které trestná činnost spadá, jest čin pachatelův určen blíže jen ohledně vedlejší okolnosti, nikoli však jako takový změněn. Nalézací soud je povinen, by zjistil, oceniv volně výsledky veškerého průvodního řízení, skutečný průběh události samostatně a zejména zcela neodvisle od údajů obžaloby a by dotýčnou událost, položiv za základ skutkový děj jím za prokázaný vzatý, prozkoumal ve všech jejích směrech a ve všech pro výsledek příčinných okolnostech a by pak rozsudkem odpověděl na otázku obžaloby, zda a pokud obžalovaný svou účastí na příběhu v obžalobě označeném dopustil se trestného činu, a kterého zákona dlužno naň použití. Nalézacímu soudu jest přihlížeti ku změnám (doplňkům) skutkového děje, které se vyskytly při hlavním přelíčení a totožnosti děje neporušují. Se stanoviska toho je nezávažno, že skutkový děj, v obžalobě vylíčený, nekryje se snad v těch neb oněch směrech s dějem, nalézacím soudem po provedeném průvodním řízení zjištěným, poněvadž se tím ničeho nemění na události v obžalobu dané. Nezanikáť totožnost trestného jednání přistoupením neb odpadnutím okolností, které se nedotýkají jádra trestného jednání. Veřejný obžalobce nebyl proto povinen, by obžalobu co do doby pronesení závadných výroků doplnil neb pozměnil a bylo naopak povinností soudu, by ku případné změně ohledně doby spáchání trestného činu přihlížel, kdyžť předpis Šu 262 tr. ř. soudu výslovně ukládá, by vzal zřetel i na okolnosti teprve při hlavním přelíčení na jevo vyšlé.

Dlužno proto za to míti, že obžaloba tu byla i pro případ spáchání závadných výroků v prosinci 1923. Za tohoto právního stavu nemůže býti arci řeči o promlčení činu. Neboť hledě k ustanovení Šu 29 zákona na ochranu republiky, je dána možnost pro přečin podle Šu 11 čís. 2 zákona kromě hlavního trestu na svobodě uložiti vedlejší trest na penězích do 50.000 Kč; činí proto se zřetelem na § 532 tr. zák. pro přečin, o nějž jde, promlčecí lhůta 1 rok. Proti Barboře W-ové jako obviněné bylo vydáno předvolání (§ 531 odstavec prvý tr. zák.) dne 31. října 1924, takže od pronesení závadných výroků, i kdyby k němu bylo došlo v prosinci 1923, neuplynula ještě ona lhůta promlčecí. Výrok, sprostřující obžalovanou z obžaloby, není proto ospravedlněn. I bylo

rozsudek jako zmatečný zrušiti. Ježto však v rozsudku jsou zjištěny veškery směrodatné skutečnosti a ježto s hlediska zákona jest bezvadným názor nalézacího soudu, že stíhané jednání obžalované zakládá skutkovou podstatu přečinu podle §u 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky jak v objektivním, tak i subjektivním směru, bylo rozhodnouti ihned ve věci samé (§ 288 čís. 3 tr. ř.) a uznati obžalovanou vinnou ve smyslu obžaloby.

Čís. 2166.

Zákonné dolíčení hmotněprávního zmatku čís. 11 §u 344 tr. ř. předpokládá, by stěžovatel trval při skutkovém ději, jak je zjištěn v (hlavní) otázce porotci, kladně zodpovězené a by jen tento děj porovnával s ustanoveními trestního zákona naň použitými a nastoupil důkaz, že dotyčnou otázkou zjištěný děj měl býti podřaděn jinému zákonu, nežli se stalo.

»Převedením na sebe« ve smyslu §u 135 čís. 2 tr. zák. jest nabytí skutečné moci nad cizí věci v úmyslu s ní jako vlastní nakládati; nestačí pouhé připravení si věci k odnesení.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1925, Zm II 396/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Mor. Ostravě ze dne 2. června 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupežné vraždy podle §§ů 134, 135 čís. 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatek čís. 11 §u 344 tr. ř. nedolčuje stížnost po zákonu. Zmatek ten je povahy hmotněprávní a předpokládá jeho zákonné dolíčení, by stěžovatel trval při skutkovém ději, jak je zjištěn v II. hlavní otázce, porotci kladně zodpovězené a by jen tento děj porovnával s ustanoveními trestního zákona, jehož naň použito, a nastoupil důkaz, že otázkou tou zjištěný děj měl býti podřaděn jinému zákonu, než se stalo. Tak stížnost nepostupuje. Popírá vražedný úmysl obžalovaného, ač jej vzali porotci výslovně za prokázaný, a snaží se dokázati, že jde o pouhé zabití podle §u 140 tr. zák., pokud se týče o zločin krádeže, kvalifikovaný ve smyslu §u 174 I b) tr. zák. Leč porotcům byly dány eventuální otázky i na tyto dva zločiny, takže jim byla dána příležitost a možnost, by zkoumali případ s obou těchto hledisek. Odpověděvše kladně na II. otázku hlavní, dali tím na jevo, že na základě hodnocení a ocenění výsledků průvodních vzali za prokázaný skutkový děj, jak došel výrazu v této otázce, a nikoli děj, na němž jsou založeny otázky eventuální a který hověl zodpovídání se obžalovaného. Zdůrazniti sluší, že II. hlavní otázka byla právem dána na vraždu loupežnou, i když se za podklad vezme obhajoba obžalovaného při hlavním přelíčení. Dle ní měl prý obžalovaný veškery věci, které ze skříní a zásuvek vybral, již zbaleny a připraveny u okna; když však jím chtěl vylézt, probudil prý se hoch Adolf